

Ткачова О.В., Діденко К.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Порівняльний аналіз наявності діуретичних засобів у нормативних медико-технологічних документах

tkachevaov@gmail.com

Вступ. Серед населення України значну поширеність мають серцево-судинні захворювання (ССЗ), які є частою причиною смертності. Серед різних форм ССЗ смертність від хронічної серцевої недостатності (ХСН) варіює від 7% до 17% хворих. Однією з провідних ланок фармакотерапії ХСН є застосування діуретичних лікарських засобів (ЛЗ).

Мета дослідження - аналіз наявності діуретичних ЛЗ у чотирьох нормативних медико-технологічних документах (МТД).

Матеріали та методи. Для аналізу діуретичних ЛЗ, представлених на фармацевтичному ринку використовували наступні МТД: Державний формуляр лікарських засобів (ДФЛЗУ, чинний 13 випуск), Національний перелік основних ЛЗ України (2017 р.), Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної та третинної медичної допомоги «ХСН» (далі УКПМД) (2016 р.), Британський національний формуляр (2020 р.). Комбіновані та діуретичні фітопрепарати у дослідженні не використовували. Були використані методи: логічний, системно-аналітичний, порівняльний аналіз та узагальнення інформації.

Отримані результати. Препарати, що входять до ДФЛЗУ на сьогоднішній день відповідають вимогам формулярної системи раціональної фармакотерапії, оскільки є безпечними, ефективними та їх застосування є економічно обґрунтованим і сприяє покращенню якості медичної допомоги. Лікарські засоби, що входять до Національного переліку основних ЛЗ України є ефективними (що доведено дослідженнями високого рівня доказовості), безпечними, економічно обґрунтованими та є безоплатними для кожного пацієнта України. УКПМД хворим із ХСН розроблений на основі клінічної настанови відповідно до стандарту медичної допомоги і містить вимоги до

діагностичних, лікувальних, профілактичних та реабілітаційних методів надання медичної допомоги хворим та їх послідовність.

Аналіз отриманих результатів показав, що до ДФЛЗУ, 13 випуску увійшли 6 МНН діуретиків: гідрохлортіазид, індапамід, фуросемід, торасемід, спіронолактон, еплеренон. У чинному випуску ДФЛЗУ не були представлені хлорталідон, ксипамід та кислота етакринова, що зареєстровані на фармацевтичному ринку України. До Національного переліку основних ЛЗ України увійшли 3 МНН: гідрохлортіазид, фуросемід та спіронолактон, що можуть безоплатно відпускатися хворим за рецептом лікаря. До УКПМД хворим із ХСН увійшли тільки 5 МНН ЛЗ: гідрохлортіазид, індапамід, фуросемід, спіронолактон, еплеренон. За результатами аналізу даних Британського Національного Формуляру визначено, що для лікування хворих на ХСН рекомендовано 8 із 9 діуретичних препаратів за міжнародною непатентованою назвою (гідрохлортіазид, хлорталідон, ксипамід, індапамід, фуросемід, торасемід, спіронолактон, еплеренон), окрім кислоти етакринової.

Порівнявши нормативні документи, з'ясували, що 3 МНН ЛЗ увійшли до всіх 4-х МТД: гідрохлортіазид, фуросемід та спіронолактон, що вказує на високий рівень їх клінічної ефективності і безпеки. До жодного з МТД не увійшла кислота етакринова, що вказує на недостатню ефективність та безпеку даного препарату.

Висновок. Проведений аналіз наявності діуретичних ЛЗ в 4-х нормативних МТД показав, що більшість МНН препаратів цієї групи були виявлені в ДФЛЗУ (6 МНН із 9 МНН), в УПМД хворим з ХСН (5 МНН), у Британському національному формулярі (8 із 9 МНН). До жодного з МТД не увійшла кислота етакринова, хоча даний препарат за даними інструкції до медичного використання також рекомендований для застосування у хворих з ХСН. До всіх проаналізованих МТД увійшли гідрохлортіазид, фуросемід та спіронолактон, що безперечно мають доведену клінічну ефективність і безпеку при лікуванні хворих із ХСН.